Przedmiotowe Zasady Oceniania z fizyki na podstawie programu „Spotkania z fizyką”

Opracowane zgodnie ze Statutem oraz z Wewnątrzszkolnymi Przedmiotowymi zasadami Oceniania w Szkole Podstawowej nr 5 im. Leonida Teligi w Grodzisku Mazowieckim

Cel

Celem niniejszego dokumentu jest jasne określenie zasad, jakimi będzie kierował się nauczyciel oceniając uczniów z fizyki.

Przedmiotem oceny z fizyki są:

1) wiedza, wysiłek, postępy w uczeniu się, zdolności;
2) wiadomości i umiejętności;
3) metoda pracy, wynik końcowy.

Wymienione składniki mogą występować w różnych kombinacjach. Ocenie mogą podlegać np. umiejętności i wysiłek ucznia, bądź jego zdolności, bądź metoda i rezultat pracy. Warto zauważyć, że oceny aktualnego stanu wiedzy odnoszą się do rezultatów uczenia się, zaś oceny za wkład pracy dotyczą działań ucznia podejmowanych w celu osiągnięcia określonego poziomu wiedzy.

Funkcje ocen szkolnych:

1) dydaktyczna - informuje o wynikach pracy ucznia i jego postępach;
2) pedagogiczno-psychologiczna - służy określaniu systemu wartości i zmian w zachowaniu;
3) informacyjna i selekcyjna - dotyczy wyników uczenia się uzyskiwanych na egzaminach.

Funkcje oceny szkolnej sprowadzają rolę szkolnego oceniania do trzech zadań:

1) informowania;
2) motywowania;
3) selekcjonowania.

§ 1. Zasady oceniania bieżącego.

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

W celu sprawdzenia i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia, nauczyciel stwarza następujące możliwości prezentacji wiedzy i umiejętności:

1. Sprawdziany pisemne (prace klasowe)

1. Przez pracę klasową (klasówkę, sprawdzian) z fizyki należy rozumieć pisemną formę sprawdzania wiadomości trwającą godzinę lekcyjną.
2. Klasówka obejmuje określoną, większą partię materiału (zwaną działem).
3. Sprawdzian zapowiedziany i zapisany jest w dzienniku lekcyjnym z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzony lekcją powtórzeniową.
4. W ciągu dwóch tygodni nauczyciel zobowiązuje się sprawdzić i ocenić pracę klasową oraz udostępnić ją uczniom. W przypadku zwolnienia zdrowotnego nauczyciela, prace klasowe oddane zostaną po powrocie nauczyciela do szkoły.
5. Sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel przechowuje do 1 września następnego roku szkolnego. Pozostają one wtedy do wglądu uczniów i rodziców.
6. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zapowiedzianej wcześniej pracy klasowej lub jednodniowa nieobecność jest równoznaczna z faktem, że uczeń na pierwszej lekcji po przybyciu do szkoły zobowiązany jest napisać zaległy sprawdzian. Na początku następnej lekcji fizyki - uczeń ma obowiązek okazać nauczycielowi zeszyt z uzupełnioną lekcją fizyki, na której pisał zaległą pracę.
7. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej, uczeń zobowiązany jest napisać zaległą pracę klasową w terminie do 2 tygodni po przybyciu do szkoły. W przypadku dłuższej niż 2 tygodnie nieobecności, uczeń termin zaliczenia ustala z nauczycielem.
8. Nienapisanie pracy klasowej (mimo przysługujących praw i terminów dodatkowych) jest równoznaczne otrzymaniu z tej pracy oceny niedostatecznej.
9. Zgłoszenie nieprzygotowania przed lekcją nie zwalnia z pisania sprawdzianu.
10. Zadania na pracę kontrolną obejmują różny stopień trudności. Maksymalną ilość punktów przydziela się za bezbłędnie rozwiązane zadanie oraz właściwą metodę rozwiązywania. W przypadku niepełnego rozwiązania lub błędów przydziela się za zadanie odpowiednio mniej punktów. Uczeń nie otrzymuje pracy klasowej do domu. Prace pisemne pozostają do wglądu rodziców tylko w szkole, w obecności nauczyciela przedmiotu.

2. Kartkówki

1. Przez kartkówkę należy rozumieć pisemną formę sprawdzania wiadomości trwającą nie dłużej niż 20 minut, obejmującą materiał z trzech ostatnich lekcji z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z omawianego działu.
2. Kartkówki mogą być zapowiadane przez nauczyciela, ale nie muszą.
3. Należy spodziewać się przynajmniej jednej kartkówki z danego działu.
4. Zgłoszenie nieprzygotowania w przypadku zapowiedzianej kartkówki nie zwalnia z jej pisania.
5. Kartkówki nie podlegają poprawie.

3. Odpowiedzi ustne

1. Odpowiedzi ustne są formą szybkiego sprawdzenia podstawowych wiadomości i umiejętności.
2. Podczas odpowiedzi ustnej jednym pytaniem może być zagadnienie z pracy domowej.
3. Podczas odpowiedzi ustnej pytania mogą być zadawane w taki sposób, aby uzyskać dłuższą lub krótszą wypowiedź ucznia.
4. Odpowiedzi ustne obejmują trzy ostatnie lekcje.
5. Uczniowi przysługuje zgłoszenie niewykorzystanego nieprzygotowania.
6. Odpowiedzi ustne mogą być w formie pojedynczego odpytywania przy tablicy lub w formie pytań wyrywkowych w celu powtórzenia bieżących zagadnień.
7. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w przypadku stwierdzenia, że nie zna podstawowych zagadnień dotyczących wybranych tematów lekcji.

4. Aktywność na lekcji

1. Przez aktywność na lekcji, należy rozumieć: aktywne odpowiedzi na pytania, pomysłowość, zaangażowanie, pracowitość na lekcji, rozwiązywanie zadań przy tablicy, itp.
2. Aktywność na lekcji jest nagradzana plusami. Pięć plusów równoznaczne jest z oceną bardzo dobrą. Jeśli nauczyciel uzna, że praca ucznia na danej lekcji była zadowalająca i satysfakcjonująca, to zamiast plusa może nagrodzić postawę ucznia odpowiednią oceną.
3. Za ewidentny i celowy brak pracy na lekcji uczeń może otrzymać „ – „ lub ocenę niedostateczną. Trzy minusy skutkują wpisaniem oceny niedostatecznej.

5. Prace dodatkowe

1. Uczniowie mogą zyskać dodatkowe oceny za: prezentacje multimedialne, gazetkę ścienną, udział w konkursach.

Dokumentowanie oceniania odbywa się poprzez: zapisy w dziennikach lekcyjnych, arkuszach ocen, odnotowywanie oceny w zeszycie przedmiotowym ucznia.
Uczeń ma prawo do bieżącej informacji dotyczącej jego postępów oraz wskazania kierunków poprawy. Ocenianie ma charakter cyfrowy w skali 1 - 6. Prace pisemne ocenia się punktowo.

6. Inne postanowienia.

1. Oceny z prac pisemnych powinny być uzasadnione krótką recenzją zapisaną przez nauczyciela na pracy lub podanie do wiadomości uczniów szczegółowych kryteriów oceny.
2. Projekt, gazetkę można wykonać raz w semestrze.
3. Nieprzygotowanie zgłasza się gospodarzowi klasy lub wybranemu dyżurnemu przed wejściem do sali lekcyjnej. Wybrana osoba zapisuje na kartce nazwiska uczniów zgłaszających nieprzygotowanie i przekazuje ją nauczycielowi, gdy ten odczytuje listę obecności.
4. Uczeń tej klasy ma do wykorzystania dwa nieprzygotowania w semestrze bez konsekwencji. Zgłoszenie nieprzygotowania następuje w przypadku, gdy uczeń: nie wykonał zadania domowego, nie posiada zeszytu przedmiotowego, nie jest przygotowany do zajęć.
5. Nauczyciel może obniżyć wymagania w stosunku do ucznia z zaświadczeniem z poradni psychologiczno-pedagogicznej. O metodach nauczania, treściach lub też poziomie wymagań decyduje nauczyciel. Realizowane treści kształcenia i standardy wymagań są ustalone przez MEiN, nauczyciel nie wymyśla sobie wymagań.

§ 2. <u>Okoliczności poprawiania stopni</u>

1. Uczniowi przysługuje prawo do jednorazowej poprawy sprawdzianu w terminie 2 tygodni od otrzymania sprawdzonej pracy. Termin zaliczenia wyznacza nauczyciel przedmiotu w porozumieniu z uczniem. W szczególnym przypadku (dłuższa choroba) termin zaliczenia sprawdzianu może zostać przedłużony przez nauczyciela. Ocena uzyskana z poprawy pracy jest ostateczna, nawet jeśli jest oceną gorszą. Ocena z poprawy jest wpisana do dziennika kolorem czerwonym jako kolejna ocena cząstkowa. **Wyjątek: ocena z prac powtórzeniowych z zagadnień klasy programowo niższej nie podlega poprawie (tzw. praca powtórzeniowa na początku klasy VIII – diagnoza klasy).**
2. Kartkówki nie podlegają poprawie.
3. Odpowiedzi ustne nie podlegają poprawie na ocenę.
4. Brak pracy domowej równoznaczny jest z jej uzupełnieniem na następną lekcję.
5. Poprawa sprawdzianów odbywa się na lekcjach, w terminie 2 tygodni od otrzymania sprawdzonej pracy i na zasadach uzgodnionych z nauczycielem.
6. Uczeń nie ma możliwości poprawy oceny na dwa tygodnie przed końcem semestru lub końcem roku.
7. Uczeń, który otrzymał śródroczny stopień niedostateczny ma obowiązek zaliczenia całego semestru w terminie ustalonym z nauczycielem (najczęściej w terminie miesiąca od zakończenia ferii zimowych).

8. Uczeń, który otrzymał stopień niedostateczny na śródrocze lub na koniec roku, lub został niesklasyfikowany, ma prawo do odwołania lub złożenia egzaminu poprawkowego lub klasyfikacyjnego.
9. Uczniowie biorący udział w zgrupowaniach lub obozach sportowych mają wydłużony czas na zaliczenie niepisanego sprawdzianu lub jego poprawę.

§ 3. Rodzaje sprawdzianów

1. W zależności od realizowanego materiału, prace klasowe będą w następujących formach:

- zadania obliczeniowe i problemowe;
- zadania graficzne;
- zadania ilustrujące;
- zadania wyjaśniające;
- testy.

2. Kartkówki zazwyczaj w formie dwóch pytań teoretycznych i jednego zadania lub odwrotnie, zależnie od realizowanego materiału.
3. Odpowiedzi ustne w formie trzech lub pięciu pytań.

§ 4. Narzędzia pomocnicze oceniania

1. Oceny za odpowiedzi ustne wpisywane są do zeszytu ucznia.
2. Nauczyciel posiada i stosuje Wymagania Edukacyjne oraz Plan Wynikowy.
3. Nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami na ocenę dopuszczającą. Wymagania na poszczególne oceny są umieszczone na gazetce ściennej i na stronie internetowej szkoły.

§ 5. Zasady ustalania stopni z fizyki

1. Stopnie cząstkowe są ustalane według systemu procentowego

Prace pisemne:

0 % - 30 % - ocena niedostateczny (1)
powyżej 30 % - 50 % - ocena dopuszczający (2)
powyżej 50 % - 75 % - ocena dostateczny (3)
powyżej 75 % - 90 % - ocena dobry (4)
powyżej 90 % - 99 % - ocena bardzo dobry (5)
100 % możliwych punktów do zdobycia – ocena celujący (6)

Niektóre prace pisemne (np. kartkówki) nie będą upoważniać do oceny celującej, wtedy do powyższych kryteriów stosuje się zasadę:

powyżej 90% - 100% możliwych punktów do zdobycia – ocena bardzo dobry (5)

Istnieje możliwość stawiania ocen pośrednich takich jak: dop+, dop-, dst+, dst-, db+, db-, bdb-.

Uczniowie z obniżonymi wymaganiami otrzymują ocenę dopuszczającą za **20% możliwych do zdobycia punktów.**

Odpowiedzi ustne:

Celujący – odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wykraczająca poza to, co było na lekcji
Bardzo dobry – odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca
Dobry – odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna
Dostateczny – odpowiedź z błędami, samodzielna, niepełna
Dopuszczający – odpowiedź z błędami, z pomocą nauczyciela, niepełna
Niedostateczny – nie udzielenie odpowiedzi, stwierdzenie niesamodzielności odpowiedzi, całkowita rezygnacja z odpowiedzi

2. Liczba punktów z prac pisemnych przeliczana jest na % i wystawiana jest ocena.
3. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale sumą osiągnięć ucznia w danym semestrze określającą przyrost wiedzy i umiejętności i jest wystawiona na podstawie, co najmniej trzech ocen cząstkowych.
4. Ocena semestralna i roczna uwzględnia wszystkie otrzymane przez ucznia oceny. Decydujący wpływ na ocenę semestralną (roczna) mają oceny uzyskane z prac pisemnych. Najważniejsze są oceny ze sprawdzianów, kartkówek, a później pozostałe.
5. Ocena roczna jest wystawiana z uwzględnieniem dwóch semestrów.
6. Przewidywana ocenę roczną nauczyciel przedstawia uczniom na 10 dni roboczych przed posiedzeniem Rady Klasyfikacyjnej.
7. Uczeń, który opuścił 50% zajęć w semestrze i nie ma podstaw do wystawienia oceny, zostaje nieklasyfikowany.
8. Ocenę dopuszczającą śródroczną lub roczną otrzymuje uczeń, który spełnił 50% wymagań podstawowych lub spełnił wszystkie wymagania konieczne określone planem wynikowym.

§ 6. Ogólne kryteria ocen cząstkowych

1. **Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**

- posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- umie formułować problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- umie rozwiązywać problemy w sposób nietypowy,
- osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych,
- sprostał wymaganiom KPRD.

2. **Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach,
- jest samodzielny – korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne,
- rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe,
- sprostał wymaganiom KPRD.

3. **Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:**

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań lub problemów,
- potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie z fizyki, rozwiązać proste zadanie lub problem,
- sprostał wymaganiom KPR.

4. **Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:**

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela,
- potrafi wykonać proste doświadczenie fizyczne z pomocą nauczyciela,
- zna podstawowe wzory i jednostki wielkości fizycznych,
- sprostał wymaganiom KP.

5. **Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:**

- ma niewielkie braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- zna podstawowe prawa i wielkości fizyczne,
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenie fizyczne,
- sprostał wymaganiom K.

6. **Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:**

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych,
- nie sprostał wymaganiom K.

K - wymagania konieczne
P - wymagania podstawowe
R - wymagania rozszerzające
D - wymagania dopełniające

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych:

Oceny są jawne, zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne i inne prace uczeń ma do wglądu na lekcji, a rodzice podczas zebrania w obecności nauczyciela. Prace kontrolne przechowywane są przez nauczyciela do końca roku szkolnego. Nauczyciel ma obowiązek uzasadnić uczniowi każdą ustaloną ocenę.

Uzasadniając ocenę nauczyciel ma obowiązek:

a) odwoływać się do wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych rocznych i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych,

b) przekazywać uczniowi informację o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia,

c) wskazać uczniowi jak powinien się dalej uczyć.

<u>Ewaluacja Przedmiotowych Zasad Oceniania</u>

Ewaluacja PZO dokonywana jest na podstawie określonych źródeł informacji:

- ankiety skierowanej do ucznia, analizy dokumentacji szkolnej (dziennika lekcyjnego), rozmowy z reprezentatywną grupą uczniów (o różnym poziomie), analizy wyników nauczania.

Opracowała:

Anna Brysiak - Słabicka